

Zdvorilostné frázy a pozdravy v rôznych jazykoch

Téma: Jazyky v strednej a východnej Európe

45 minút

do 11 rokov (4. & 5. ročník)

Potrebný materiál / príprava

- video
- kartičky kvarteta
- nožnice
- notebooky / tablety
- pracovné listy
- riešenia k pracovným listom
- odkaz na online platformu Quizlet
- kartičky (vizualizácia pozdravov)
- malé lístky/ústrižky pre žiakov
- lepiaca páska alebo magnety

Ciele

Žiaci sa naučia

- ako znejú / píšú sa / vyslovujú sa pozdravy v rôznych jazykoch.
- uvidia podobnosti a rozdiely v pozdravoch a zdvorilostných formulách.
- porozumejú krátkym dialógom v cudzích jazykoch.
- priradia pozdravy k rôznym krajinám.

Forma

diskusia, práca v skupinách, učenie sa na stanovištiach

Priebeh vyučovacej hodiny

Učiteľ prehrá žiakom video, ktoré predstavuje pozdravy v rôznych jazykoch, príp. krajinách. Žiaci tak budú vidieť a počuť, ako sa zdravia ľudia v cudzích krajinách. Potom sa ich učiteľ spýta, či si v tomto videu všimli rozdiely a naopak spoločné črty zdvorilostných fráz a pozdravov.

Výsledky spíšu na tabuľu. Po tejto krátkej diskusii učiteľ deti požiada, aby uviedli jazyk, ktorým hovoria popri vyučovacom jazyku. Aj tie sa spíšu na tabuľu. Na základe toho sa žiaci neskôr zadelia do skupín. Tu by bolo dobré, keby sa v jednotlivých skupinkách nachádzali deti hovoriace rozdielnymi jazykmi, aby sa podnietila diskusia a žiaci mohli jeden druhému pomáhať.

Učenie sa na stanovištiach (3-4 stanovištia):

- Za pomoci kartičiek kvarteta žiaci priradia cudzojazyčné dialógy ku konkrétnym krajinám a ich jazykom.
- Na stanovišti s počítačom/tabletom deti aplikujú získané vedomosti alebo si ich precvičia, a to pomocou cvičenia na slovnú zásobu a frázy.
- Na ďalšom stanovišti, kde sú zobrazené rituály pri zdravení, majú deti možnosť spoznať popri jazykovej úrovni aj gestá používané pri zdravení a napodobniť ich.
- Posledné stanovište obsahuje písomnú úlohu, príp. text na dopĺňanie, kde žiaci dopĺňajú vety do krátkych dialógov v rôznych jazykoch a/alebo vo svojom materinskom jazyku. Správnu odpoveď si môžu overiť aj sami na papieri s riešeniami.

Podrobný popis najdôležitejších aktivít

Aktivity	Poznámky
1. Príprava.	Ešte pred začiatkom hodiny pripraví učiteľ jednotlivé stanovišťa a stoly pre skupinky.
2. Prehraje sa video. Žiaci popíšu, čo v úvodnom videu videli.	Učiteľ riadi diskusiu. dĺžka videa: cca 2 minúty
3. Deti si všimnú podobnosti a odlišnosti v pozdravoch.	Učiteľ zapisuje zistené informácie na tabuľu. Môže sa pritom spýtať detí s iným materinským jazykom, či tieto slová poznajú vo svojom jazyku a aj tie zapíše na tabuľu.
4. Žiaci poznačia na lístok, akými jazykmi hovoria popri materinskom jazyku.	Učiteľ rozdá vopred pripravené lístky/ústrižky a požiada deti, aby svoj lístok pripevnili magnetom/lepiacou páskou na tabuľu tak, aby bol viditeľný pre ostatných v triede.
5. Deti postupne prechádzajú jednotlivé stanovišťa.	Učiteľ rozdelí deti do skupín. V každej skupine by sa mali nachádzať pokiaľ možno deti s rôznymi jazykovými znalosťami. Na každom stanovišti strávia žiaci 7-10 minút.
1. stanovište (pracovný list č. 1): Kartičky tvoria skupiny po štyroch: „ahoj“, „dovidenia“, vlajka krajiny a názov krajiny. Deti spoločne premýšľajú, ktoré slová patria ku ktorej krajine.	V prípade problémov učiteľ žiakom pomáha a pozoruje, či správne riešia úlohy.
2. stanovište Quizlet: Zobrazí sa jeden set kartičiek s frázami a slovíčkami. Deti si vypočujú a pozrú napísané slovo. Toto slovo preložia do materinského jazyka.	Do vyučovacieho procesu môže učiteľ zapojiť digitálne médiá tak, že na PC/notebooku zobrazí ako príklad uvedenú webstránku. Učiteľ na základe toho vytvorí podobnú úlohu, s riešeniami/odpoveďami v príslušnom materinskom jazyku.
3. stanovište (pracovný list č. 2): Pracovný list obsahuje cvičenie s krátkymi dialógmi na doplnenie. K dispozícii sú tri balíčky s dialógmi, v ktorých sú niektoré vety vynechané. Na začiatku sú uvedené možné riešenia, z ktorých majú deti vybrať správne odpovede. Správnu odpoveď si môžu sami skontrolovať na priloženom papieri s riešeniami.	Dialógy majú rovnakú štruktúru: - Dobrý deň! - Ahoj! - Ako sa máš? - Ďakujem za opýtanie, mám sa dobre!... - Dovidenia! - Čau!
6. Žiaci sa zídu a doriešia otvorené otázky, príp. referujú, čo nové sa naučili.	Učiteľ zhrnie nové vedomosti a prekvapujúce výsledky.

Tipy na doplnkové učivo

- Z tejto vyučovacej hodiny môže vzniknúť celý projektový deň.
- Na projektovom dni je priestor na obširne predstavenie rôznych krajín.
- Je tu tiež možnosť, aby deti s odlišným materinským jazykom predstavili pred triedou svoju krajinu, napr. formou ústnej prednášky (cca 3 minúty), v ktorej vysvetlia, čo je na ich krajine a ich spôsoboch zdravenia zvláštne a či u nich existujú určité konvencie, ako sa bavia medzi sebou príbuzní a cudzí ľudia (v súvislosti s bodom Zdvorilostné frázy).
- Z dialógov môžu deti napísať krátky scenár a zahrať divadlo/hru na hrdinov v rôznych jazykoch.
- Žiaci spoznajú hry, zvyky a slávnosti v rôznych krajinách, spoločne si zaspievajú atď.

- V súvislosti s pozdravom na privítanie / pri rozlúčke sa môžu spoločne hľadať synonymá. Napríklad príbuzného pozdravíme inak ako obchodného partnera. Takisto sa pozdravy prispôbujú dennej dobe (dobré ráno, dobrý večer atď.). Cvičenie sa dá aplikovať na iné jazyky (napr. na cudzie jazyky, ktoré sa na škole vyučujú).

Zdroje

Video na úvod hodiny: „Wie begrüßt man sich in anderen Ländern?“, Wissen macht Ah!, Odkaz:

<https://m.youtube.com/watch?v=hthPoHLirEQ>

http://www.mittelbayerische.de/fotos/bilderstrecken/begruessungsrituale_aus_aller_-22039-gal12743.html

<http://www.hallodubai.com/fettnaepfchen-haendeschuetteln/>

[https://de.wikipedia.org/wiki/Shaka_\(Zeichen\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Shaka_(Zeichen))

Pracovní list č.1 (Kvarteto)

Vystrihnite kartičky a roztriedte ich do skupín po štyroch.

	Tschüss! Auf Wiedersehen!	Nemčina	Hallo! Guten Tag!
	Goodbye!	Angličtina	Hello! Hi! Good day!
	Hej! God dag!	Hejdå!	Švédčina
	Ahoj! Dobrý deň!	Do videnia!	Slovenčina
	Selamat siang!	Selamat tinggal!	Indonézština
	Ciao!	Arrivederci!	Taliančina

	<p>Laba diena! Sveiki!</p>	<p>Viso gero! Iki!</p>	<p>Litovčina</p>
	<p>Labdien!</p>	<p>Čau! Uz redzēšanos!</p>	<p>Lotyština</p>
	<p>Dzień dobry!</p>	<p>Do widzenia!</p>	<p>Polština</p>
	<p>Dober dan!</p>	<p>Nasvidenje</p>	<p>Slovinčina</p>
	<p>Hola! Buenos dias!</p>	<p>¡Hasta luego!</p>	<p>Španielčina</p>
	<p>Bună ziua!</p>	<p>La revedere!</p>	<p>Rumunčina</p>

	Tere hommikust!	Nägemist!	Estónčina
	Hyää päivää	Hei Hei! Näkemiin!	Fínčina
	Dobrii den!	Do svidaniia!	Ruščina
	Dobryi den!	Do pobachennia!	Ukrajínčina
	Salut! Bonjour!	Au revoir!	Francúzština
	Goede middag!	Tot ziens!	Holandčina

	Salam	Hələlik	Azerbajdžančina
	God dag!	På Gjensyn!	Nórčina
	Bom dia!	Adeus!	Portugalčina
	Merhaba! Iyi günler!	Görüşürüz!	Turečtina

Pracovný list č. 2 (Text na dopĺňanie)

Doplňte vety do dialógov v správnom jazyku. Pomôžu vám vety uvedené nižšie.

Hallo! - Auf Wiedersehen! - Dobrý deň! - Ahoj Paul, ako sa máš? - Čau! - Je m'apelle Paul. - Salut, Paul, ça va? - Adé! - Laba diena! - Mano vardas Paul. - Viso gero! - Čau! - Paldies, labi. - Cześć! - Cześć! - Dobry, dziękuję.

1. jazyk: nemčina

A: Guten Tag!

B: _____

A: Ich heiÙe Paul.

B: Hallo Paul, wie geht es dir?

A: Gut, danke.

B: _____

A: Tschüss!

2. jazyk: slovenčina

A: _____

B: Ahoj!

A: Moje meno je Paul.

B: _____

A: Dobre, d'akujem.

B: Dovidenia!

A: _____

3. jazyk: francúzština

A: Bonjour!

B: Salut!

A: _____

B: _____

A: Ça va bien, merci.

B: Au revoir!

A: _____

4. jazyk: litovčina

A: _____

B: Sveiki!

A: _____

B: Sveiki, Paul, kaip sekasi?

A: Gerai, ačiu.

B: _____

A: Iki!

5. jazyk: lotyština

A: Labdien!

B: _____

A: Mani sauc Paul.

B: Čau, Paul, kā tev iet?

A: _____

B: Uz redzēšanos!

A: Atā!

6. jazyk: poľština

A: Dzień dobry!

B: _____

A: Nazywam się Paul.

B: Cześć, Paul, jak ci się powodzi?

A: _____

B: Do widzenia!

A: _____

Pracovní list č. 3 (Riešenia)

Poznámka pre učiteľov: Všetky dialógy majú rovnakú štruktúru. Cvičenie je preto možné rozšíriť o ľubovoľný ďalší jazyk. Najlepšie je, keď je jeden z dialógov v materinskom jazyku žiakov, aby lepšie pochopili štruktúru a porozumeli textu.

<p>1. jazyk: nemčina A: Guten Tag! B: Hallo! A: Ich heiße Paul. B: Hallo Paul, wie geht es dir? A: Gut, danke. B: Auf Wiedersehen! A: Tschüss!</p>	<p>2. jazyk: slovenčina A: Dobrý deň! B: Ahoj! A: Moje meno je Paul. B: Ahoj Paul, ako sa máš? A: Dobre, ďakujem. B: Dovidenia! A: Čau!</p>
<p>3. jazyk: francúzština A: Bonjour! B: Salut! A: Je m'appelle Paul. B: Salut, Paul, ça va? A: Ça va bien, merci. B: Au revoir! A: Adé!</p>	<p>4. jazyk: litovčina A: Laba diena! B: Sveiki! A: Mano vardas Paul. B: Sveiki, Paul, kaip sekasi? A: Gerai, ačiu. B: Viso gero! A: Iki!</p>
<p>5. jazyk: lotyšština A: Labdien! B: Čau! A: Mani sauc Paul. B: Čau, Paul, kā tev iet? A: Paldies, labi. B: Uz redzēšanos! A: Atā!</p>	<p>6. jazyk: poľština A: Dzień dobry! B: Cześć! A: Nazywam się Paul. B: Cześć, Paul, jak ci się powodzi? A: Dobry, dziękuję. B: Do widzenia! A: Cześć!</p>